

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Vinogradniško društvo“.

Naše razkritje, da je »Vinogradniško društvo« tudi svojo bilanco za lansko leto falsificiralo, in da je to društvo popolnoma pasivno ter mora zato — ako pri nas zakoni ne veljajo samo za liberalce, ampak tudi za klerikalce — napovedati konkurs, je klerikalne spekulante silno potrlo. »Slovenec« se je sinoči bridko razjokal. Natočil je dve koloni in pol solza, govoril o vseh mogočih in nemogočih rečeh, samo bistva našega sobotnega članka, našega dokaza, da je »Vinogradniško društvo« bankerotno, in bi moralo napovedati konkurs, tega se ni dotaknil z nobeno besedo.

To pač zadostno kaže, kakšne so razmere v društvu, kam je priveslala slavna katoliška gospodarska organizacija.

»Slovenec« bi rad bankerot »Vinogradniškega društva« nam podtaknil, češ, da smo proti društvu uprizorili »divjo gonjo«, da smo delali z lažmi, z obrekovanjem, z denunciacijami in iz vsake muhe naredili slona. Na to vprašanje samo: Zakaj pa nas niste tožili, zakaj niste pred sodiščem dokazali, da lažemo, obrekujemo itd.? Saj smo vas večkrat naravnost pozivljali, da nas tožite, ker smo hrepneli po priliki, da pred sodiščem dokažemo, da je vse to gola in čista resnica, kar ste po stari klerikalni navadi proglasili za laž in obrekovanje. Mi smo vam očitali, da ste bilanco za l. leto falsificirali, a niste nas tožili. Mi smo vam očitali tihotapstvo, a niste nas tožili, pač pa je vas finančna oblast obsodila. Mi vam zdaj očitamo, da ste tudi bilanco za lansko leto falsificirali, in zopet nas ne tožite, ker dobro veste, da je vse do pičice resnično, kar smo pisali, in ker dobro veste, da je še obilo družih stvari, ki jih imamo v rezervi ... Saj se razumemo, kaj, ne gospod Vencajz?

Poleg nas liberalcev, pravi »Slovenec«,

da so poloma »Vinogradniškega društva« krivi poslovodje. Teh mi ne bomo branili, ker jih ne poznamo, vemo pa, da je pokojni Peterca, sicer preprost človek, a kot trgovec jako pameten in izveden mož, večkrat javno pripovedoval, da se je odpovedal podpredsedništvu pri »Vinogradniškem društvu«, ker ne mara biti odgovoren za to, kar dela g. Vencajz, ker g. Vencajz vse po svoji glavi dela, in nikogar nič ne vpraša. Tudi druge okolnosti kažejo, da glavna krivda zadeva g. Vencajza. Sicer pa je popolnoma nemogoče, da bi uspevalo društvo, ki ima 40.000 K denarnega prometa in blizu 10.000 K režijskih stroškov.

»Slovenec« trdi v svojem sinočnjem članku, da so se liberalni poslanci ponižali celo tako daleč, da so prosjačili pri ministrskem predsedniku, naj skrbi za to, da bi društvo moralo plačati globe 20.000 K zaradi znanega tihotapstva. Povemo »Slovenec«, da napredni poslanci niso prosjačili, ampak da so pri ministrskem predsedniku protestirali proti temu, da se je »Vinogradniškemu društvu« zaradi tihotapstva prisodila ma njša kazen, kakor bi se po zakonu morala prisoditi in protestirali, da se ni »Vinogradniškemu društvu« prisodilo, da mora deželi plačati toliko užitnine, kakor je gre po zakonu. Naši poslanci so protestirali, da se dežela oškoduje in protestirali, da se z »Vinogradniškim društvom« ne ravna tako strogo po zakonu, kakor z drugimi obrtniki in trgovci.

»Slovenec« je na dolgo in na široko opisal blagi namen, ki ga je imel blagi gospod Vencajz z »Vinogradniškim društvom«. Namen društvu je bil, povzdigniti domačo vinorejo, olajšati našemu vinorejcu razpečevanje njegovega pridelka.

Kako je pa izpolnjevalo društvo blagi namen, koristiti slovenskemu vinogradniku? »Vinogradniško društvo« je kupovalo vino na istrskih otokih, je kupovalo vino prigoriških grofih in kar na debelo uvažalo tirolski petjot. Lepo pospeševanje do-

mačega vinarstva! Društvo je s tem samo kompromitiralo domače vinarstvo in onemogočalo domačim vinorejcem razpečevanje njihovih pridelkov. Društvo je našemu domačemu gospodarstvu delalo škodo, in prav to je bil vzrok, da smo se mu mi tako odločno postavili po robu in njegovo počenjanje brezobzirno razkrivali. To je bilo dobro in obče koristno delo, na katero smo ponosni, toliko bolj, ker se je šlo za varstvo klerikalnega kmeta pred njegovimi klerikalnimi »osrečevalci«.

»Vinogradniško društvo« bo vzelo konec. »Slovenec« pravi, da bo društvo polagoma opustilo svojo dosedanjo kupčijo »pri Bobenčku«, a kadar pridejo mirnejši časi, da se preosnuje, sicer pa da vsak upnik dobi svoj denar.

Ne vemo, če pojde tako. Zakon določa izrečno, da mora društvo iti v konkurs, čim so njegovi dolгови večji, kakor njegovo premoženje, in društvo je v najugodnejšem slučaju, kakor smo v soboto pokazali, pasivno za 28.596 kron. V resnici je pasivnost še veliko večja. Tako bankerotno društvo ne more plačati vseh upnikov, to je popolnoma nemogoče in je gotovo, da bodo upniki izgubili znatne svote, saj je zadruga osnovana z omejenim jamstvom. Sicer pa se bo o tej stvari še govorilo. Za sedaj hočemo počakati, kaj sklene jutrišnji izredni občni zbor.

V Ljubljani, 6. avgusta.

Češko-poljski spor v Šleziji.

Listi pišejo že dalje časa o velikem sporu med Čehi in Poljaki v Šleziji. Spočetka je bil ta spor le lokalnega pomena ter so vzlic sporu češki in poljski poslanci postopali skupno. Pred zadnjimi državnoborskimi volitvami je bila izvoljena komisija 6 članov, ki naj bi razmerje med Čehi in Poljaki uredila. Ali komisija ni storila ničesar, spor je naraščal ter se razvil iz lokalnega prepira v boj, ki se vrši po vsej Šleziji med poljskimi in češkimi listi in politiki. Češki listi trdijo, da pišejo poljski časopisi tako, da mora zavreti tudi

najhladnejša kri, ali isto trdijo tudi poljski listi o čeških. V kratkem se bo vršila menda vendarle komisija radi tega »bratomornega« boja. Baje hoče komisija določiti kraje, v katerih naj bi imeli prvo besedo Čehi ali Poljaki. Listi pa že sedaj temu ugovarjajo. Nemci so seveda tega spora med slovanskima narodoma v Šleziji jako veseli, saj med tem raste njihov vpliv in njih moč.

Nemiri v Prištini.

Iz Carigrada poročajo, da v Prištini zopet vre. Ruski poslanik Sinovjev je v sporazumu s srbskim poslanikom Gruićem zahteval, da se odstranijo oni faktorji, ki so krivi izgredov proti Srbom v Kolašinu in v drugih krajih Kosovega vilajeta. Največji krivec je mutessarif v Prištini, Djemal bej, rodom Albanec. Ali Djemal se ne boji nikogar, ker so vsi Mohamedanci na njegovi strani, ki so zagrozili kristjanom, da prepodé srbskega konzula Avramovića in člane konzulata, ako odpokličejo Djemala. Mohamedanci so pozaprlji vse svoje trgovine ter so pripravljeni na javen punt, kristijani pa so iz strahu tudi zaprlji vse javne lokalitete. Tako je v Prištini sedaj velik nemir in mučna napetost. Albanci in kristijani, Srbi, si stojé sovražno nasproti, turška vlada pa ne more na nobeno stran pokazati svoje energije, ker njena nobene avtoritete, ker se je Albanci prav nič ne boje, in ker je na drugi strani ruski poslanik Sinovjev močan zaščitnik Srbov, ki si res vzlic prepovedi zbirajo orožje, da so pripravljeni na vse.

Wei-hei-Wei nemška posest.

Nemci so se na Kitajskem dobro utrdili. Najprej so zasedli Kiautšau, ki je važna luka za trgovske, vojne in transportne ladije ter ima veliko moč nad polotokom Šantung. Anglija je bila vzela luko Wei-hai-Wei v zakup od Japonske, sedaj pa je to luko odstopila Nemčiji, s čimer je postala Nemčija popolna oblastnica nad polotokom Šantung. V plačilo za to luko pa se je sklenila Angliji ugodna pogodba z Nemčijo radi Yangtseja.

LISTEK.

Almanahovci.

To so srečni ljudje, in zavidam jih iz vsega srca!

Slučajno, iz dolgega časa, sem vzel v roko knjigo, ki se ji pravi »Almanah slovenskih bogoslovcev«. Listal sem spočetka razmišljen in površno, toda bral sem s čezdalje večjim zanimanjem; besede teh resnih in samozavestnih ljudi so mi segale v srce zmirom globokeje. Čisto pretresle so me, razburkale; še ob poznem mraku sem sedel ob oknu ter bral, in moja duša je bila polna resnične žalosti.

Srečni ljudje, srečen tisti svet za semeniškimi zidovi!

Sili me, da vam razodenem svoja čustva. Kritike ne mislim pisati, — kdo bi mogel pisati kritiko o tem delu? »Jezik je pravilen, slog suhoparen in trd, razen v stvareh, ki jih je napisal Frančišek Grivec«, — to je vsa kritika, ki je v tem slučaju mogoča. Poglejte, prosim, samo naslove posameznih sestavkov! Ti resni in samozavestni ljudje so deli na rešeto svoje stroge modrosti vso znanost in umetnost človeško. Oni, ki stoje na visokem in vzvišenem stališču »absolutne«

resnice, resnice »zadnje instance«, gledajo z nebeškim mirom na to blodnjo, ki se imenuje zgodovina človeštva, oni vedo, kje je izvor in kje je zadnji cilj tega divjega toka, ki se vali globoko doli pod njimi iz stoletij v stoletja, hrepeneč, stokajoč. O, prijatelji, oni vedo vse! Vse vedo ti resni in samozavestni ljudje! — In zdaj pogledajte njihovo in moje pero: Kako je to pero majhno, boječe, nevedno, neizkušeno! Ali bi ne bila grda ironija, če bi se hotel s tem majhnim, boječim perescem bližati njih vzvišenemu stališču, njih vzvišeni modrosti? — Izključena je vsakršna kritika, popolnoma nemogoča!

Priznavam javno, da se ne morem meriti s temi resnimi, samozavestnimi ljudmi. Kar vem, je malo, morda samo medel odsev resnice, ki je še ne poznam. Ali oni vedo vse! Izkusil sem malo; preganjal sem se po svetu šele komaj deset let, videl in spoznal sem komaj par sto ljudi, bral sem komaj par sto knjig; premišljeval sem dosti in zapravil na ta način lepo število dni in noči, toda resni in samozavestni ljudje ne premišlujejo: premišljevanje človeka samo zméde, pokaže mu stotero cest — in zdaj tavaj in išči pravo! Tako je moja sodba — in sodba nas vseh, neizkušeni prijatelji in sanjarski premišljevalci! — nestalna in omahljiva.

Pred mano je stvar: pogledam jo z nezaupljivimi očmi, obrnem jo desetkrat na to in na ono stran, vrnem se še jedenkrat in pregledujem in obračam znova ter rečem naposled svojo sodbo: »Morda je ta stvar medel odsev resnice — ali pa morda tudi ne ...« — Ker smo namreč neizkušeni ljudje in sanjarski premišljevalci! — Toda oni vedo vse. Pokažem jim stvar: okrenejo se komaj, pomežiknejo, skomizgnejo: »Tako je in nič drugače!« — Ker so namreč izkušeni in bistri ljudje! Nič ne dé, da so še pred par leti bili »kozo« na Prulah, da se še poznajo na gimnazijskih klopek sledovi njihovih hlač. Nič ne dé, da v šoli niso pili modrosti, ker je tam nihče ne pije; nič ne dé, da niso brali tistih stvari, o katerih tako resno in samozavestno govorijo in pišejo, kajti če bi bili preštudirali vse tisto, kar bi bilo po mojih mislih treba preštudirati takim glasnim vsevedcem, bi moral imeti vsakdo izmed njih Matjažovo brado. Nič ne dé, da niso izkusili ničesar; kajti za sivim ozidjem, na konopcu prefektovom, — toda ne, oni so izkušeni in bistri ljudje, in vse to resnično nič ne dé!

Iz srca jih zavidam, te srečne ljudi. Tako mladi še, in že je zaključen razvitek njih duš, že so njihovi nazori popolnoma izčiščeni. Nič radovednega spraševanja

več, nič nemirnega iskanja, vse je jasno pred njimi. Njih oči gledajo mirno in vidijo od začetka do konca, nobene sence več ne v svetu reči, ne v svetu misli.

Vprašaj jih o umetnosti — in govorili bodo o umetnosti s tako lahkoto, s tako sigurnostjo, da boš snel čepico ter se spoštljivo poklonil. In to je naravno. Poznajo vseh pojavov izvor in cilj, njih stališče je jedno in nepremakljivo, nad stvarmi stoje. Zato tudi vedo, odkod umetnost in zakaj. Določili so ji pomen in namen, in če se ne ukloni, če se upira, ni umetnost. Prijeli so jo za ušesa, ukazali so ji: »Snaži črevlje, to je tvoje opravilo!« In če jih ne snaži, ni umetnost, — naravno!

Poslušajte, prosim:

„Žvinca skače pred pastirji,
Ki na pašo ženejo,
In človeka opominja,
Naj vesel življenja bo.
Oj sijaj, sijaj solnce,
Pomnoži zemlji rast;
Ogrevaj naše srce
Za večjo božjo čast.“

»To je poezija! ... Namen umetnosti pa je ravno: prikazovati ideje, ki so prvotno v Bogu, in ki se nam kažejo v božjem stvarstvu, da se povzdiguje naša duša iz nizkosti tega življenja v kraljestvo, ki ga je užival človek v raju v odsevu večno lepega življenja.« (Dalje prih.)

Vojna v Južni Afriki.

Vedno razumljivejši postaja vzrok, da Angleži ne morejo ugnati Burov. Slaba disciplina, nezanesljivost, neizvežbanost, malodušnost in neutrjenost so vzrok neuspehov na jedni, nesposobnost in nesloga, izpodrivanje častnikov pa na drugi strani. Sedaj so začeli celo angleški listi prinašati dokazila, da je treba angleško armado temeljito reorganizirati in zlasti častništvo disciplinirati. General Polecarew, dober častnik sicer, je na pr. kar pustil svoj oddelek, se kratko poslovil in se vrnil v London, kjer se je oženil in se ne briga za vojno nič več. Mož je namreč jako bogat in ima 10.000 funtov šterlingov na leto dohodkov, zato niso imeli niti ukazi niti prošnje njegovih gospodov nobenega vpliva. General Baden-Powell je tudi izginil, ko se je naveličal južnoafričanske vojne komedije. Mož je namreč rojen igralec ter je smatral vojno za posebne vrste zabavo. Ko pa mu je začela presedati, jo je odkuril domov. Če so višji častniki taki, so seveda subalterni častniki še slabši. Potikajo se po hoteh in zapuščajo svoje oddelke brez dopusta. Kitchener večkrat vizitira hotele ter podi lene častnike k četam. Veliko število pa jih je poslal domov, ker niso za nobeno rabo. Kitchener sam je baje najboljši častnik, ki je resnoben in vojak od temena do pete. Ne ljubi nobenih parad ter je v tem oziru docela drugačen kakor Roberts. Da je sklenil poslati večji oddelek vojakov domov, je dokaz, da mož pozna razmere docela. Velika armada opravi proti Burom, ki so razkropljeni, prav toliko, kakor majhna, samo stroški so različni. Kitchener pa mora varčevati, kajti vojni kredit je že davno silno prekračen. Novih vestij z bojišča ni. Poroča se le, da so Buri vdrl v okraj Barkly-West, in da stoje v gorovju Cedar blizu Clanwilliana. Poroča se končno, da je 31. julija padel v boju pri Ficksburgu, Herman Steijn, nečak predsednika Steijna.

Dopisi.

Iz Žirov, 4. avgusta. Da svet nas ne pozabi, javljam na kratko sledeče: V teku tedna poslovi se od nas g. kaplan Benedic, kateri je služboval pri nas skoraj celih 5 let, in s kojim smo — ker se ni ravno preveč vtikal v naše gospodarske in politične zadeve, kakor tudi ne umešaval v ožlindrano konsumno društvo — še precej dobro lahko izhajali.

Vse drugače pa se čuje iz Sodražice od njegovega naslednika g. Lavriča, ki zdaj k nam pride. Upamo pa, da bode novi gosp. kaplan, ko dojde v Žiri, odložil bojno kopje ter v korist sebi in vsem faranom pomirljivo in miroljubno vplival na tukajšnje že itak dovolj razdvojeno ljudstvo, ter posnemal v tem našega občečislanskega in miroljubnega g. župnika.

Ako bi pa novi g. kaplan na vsaki način hotel imeti sovraštvo in prepir, povemo mu pa tudi že naprej in popolnoma odkrito, da bode tukaj naletel na mnogo večji in hujši odpor kakor v Sodražici, ter morda na vseh dosedanjih službovanjih.

Žirovci smo sicer še zadosti mirni in ponižni, vsekakor pa znamo pokazati tudi ostre zobe, ako se nas izzivlje in draži. Toraj, g. Lavrič, ako hočete imeti tu prijetno življenje, držite se svojega poklica in vse drugo opustite, vzemite si za program miroljubnost, in veseli Vas bodemo vsi, kakor tudi Vi nas — v tem veselem upanju kličemo Vam tedaj na veselo svidenje v Žiréh.

Z Bleda, 5. avgusta. Na notico »Skandal« v sobotni številki »Slov. Nar.« pripomnim sledeče: »Gospodje, ki so prišli minuli četrtek ob 10. uri zvečer, so v dotični notici stvar nekoliko zasakali. No, prepirali se ne bomo ž njimi, ali konstatujemo pa, da bodo na slovensko zahtevo slovensko postreženi, kajti ravno radi tega sta se najeli dve, slovenskega jezika zmožni natakarici, da je možno domačim gostom, ki so nam istotako ljubi, kakor drugorodniki, v domačem jeziku postreči.

Ni pa res, da bi se ne smelo tu slovensko govoriti, čemur je dokaz, da sem vsa leta poleg drugih slovanskih listov naročnik »Slov. Naroda«, ki je na mizi v dvorani razprostrt.

Tudi ni res, da bi se pri nas slovensčina blatila; gospodom, ki so bili naj-

brže komaj enkrat tu, razmere pač ne morejo biti znane.

Kar se tiče posojila kranjske dežele, je stvar taka, da čim manj bo dežela društvo »Curhausbau-Verein« podpirala, tem prej bo prišel »Letoviški dom« v privatne roke, in potem bo edini park, edini javni prostor na Bledu, ki je sedaj vsem narodnostim brez razločka odprt, za občinstvo izgubljen.

In s tem bo škodo trpela ne le občina Bled, ampak indirektno vsa dežela. Torej — videant consules!

Iz Tržiča, 2. avgusta. Sedemdesetletnico cesarjevega rojstva praznovali so učenci tukajšnje ljudske šole dne 29. in 30. julija z uprizoritvijo patriotične spevoigre: »Moja domovina, moja Avstrija«. V tej igri menja se petje z deklamacijami, dečki in deklice nastopijo skupno ali posamezno; tu vidimo otroke pri igri, v šoli, kot vojake, »črno-rmene« deklice, čikoše, in loncevece, planinarje in planinarice itd. Čuli smo pa tudi — in to je bila ena najlepših točk — slovenske narodne pesmi in eno hrvaško pesem. Dasi so melodije same na sebi lepe, in so otroci peli dovršeno, bil je skupni utis še mogočnejši vsled spremljevanja godbe, namreč klavirja, harmonija in čveterih gosli, igrano od učiteljskega osebja tukajšnje šole, iz Križa in Kovarja, pod spretnim vodstvom tukajšnjega učitelja g. Fr. Borštnika. Pri obeh predstavah je bila nemajhna šolska soba natlačena polna, in se je čul od odličnega kakor tudi od prostega občinstva le en glas: je li kaj takega pri šolskih otrocih sploh mogoče? Imeli smo tudi odlične tujce, ki so gledali in poslušali že boljše stvari v mestih, a bili so edini v sodbi, da kaj tako dovršene v tej stvari se še ni igralo nikjer po naših krajih in morda tudi drugod ne. Zaslugo za to pa imata v prvi vrsti naš zaslužni šolski voditelj g. Josip Kragl, ki se je neprestano trudil, da je izvežbal otroke v nastopih in govorih, in pa gosp. Borštnik za muzikalni del. Skupno učiteljstvo pa je pokazalo, kaj da zna in kaj se more s trudom in pridnostjo doseči.

Drugi dan popoldne pa je napravilo učiteljstvo s sodelujočimi otroci izlet v Trst, kjer so se mladina ob igri in petju izborna zabavala.

Iz Celja, 3. avgusta. Razmere pri c. k. davkarji na Vranskem. Pred kakimi petimi leti je premetila c. k. finančna direkcija v Gradcu c. k. davčnega kontrolorja g. Kussa iz Oberwölza na Vransko in sicer iz službenih ozirov t. j. na državne stroške, kateri so znašali blizu 300 gld. Za to mesto so se sicer potegovali tudi drugi uradniki kateri so bili gotovo tako, ako ne boljše, vsposobljeni, kakor g. I. Kuss in kateri bi se bili radi dali premestiti na lastne stroške. Toda finančna oblast je odločila v prid J. Kuss-u kot znanemu Nemcu. — Prva leta se je g. J. Kuss še precej mirno obnašal ter je posebno rad zahajal v slovenske kroge (ker drugih ni!) in k duhovščini, kamor se je tudi sam večkrat povabljal. Mnogo prijetnih ur, da tudi po cele popoldneve je preživel v župniščih pri kvartanju, akoravno je bil blagajniški uradnik. Nihče bi mu ne zavidal tega veselja, ako bi bilo odkritosrčno.

Iskal je pa tudi postranskega zaslужka posebno pri županih, kajti ponujal se je njim za sestavljanje občinskih volilskih imenikov, katere je njim potem drago zaračunjeval. — Tako in slična dela so se nekda izročevala navadno praktikantom. Ob času volitev za državni zbor je opravljal tudi službo volilnega komisarja.

Gosp. Jožefu Kuss so pa bili taki postranski zaslužki še vedno premajhni. Posrečilo se mu je dobiti pri c. k. okrajni sodnji na Vranskem mesto državnoopravdniskega opravitelja, akoravno taka služba ni za blagajniškega uradnika, kajti z isto se zanemarljivo opravi pri davkarji in tako pride večkrat, da morajo stranke pri davkarji čakati po cele ure na kontrolorja, kajti slednji je pri kazenskih razpravah. In za to delo plačuje c. k. državna blagajna J. Kussu, kateri je kot c. k. uradnik že itak plačan, še posebno nagrado! Vršijo se pa tudi večkrat pozvedovanja škode vsled povodnij, toče itd. A tudi taka dela izročuje c. k. finančna oblast le J. Kussu, akoravno je pri c. k. davkarji na Vranskem, na-

meščen sposoben davčni adjunkt, kateri bi dotična dela lahko opravil. A so komisije, katere nesejo, in adjunkt naj opravlja bolj odgovorno službo kontrolorja! Finančna oblast dovoljuje pač vse to le Kussu, kar bi drugim uradnikom nikdar ne dovoljevala.

Zadnje leto smo pa tudi opazovali, da J. Kuss ni vedno na svojem mestu. Videli smo ga skoraj vsako nedeljo kje drugod, zdaj v Žalcu, zdaj v Celju, zdaj na Polzeli itd. in ob večjih praznikih tudi po več dnevov pri svoji družini v Celju. Vpraša se, je li imel g. Kuss vsikdar dopust in če, — koliko dnevov na leto ima c. k. okrajno glavarstvo pravico dopusta dovoljevati? Razun teh dovoljenih in nedovoljenih dopustov je dobil J. Kuss sedaj še poseben tritedenski dopust. — Znan je nam slučaj, da je bil zadnje jesen g. F. St. nekaj tednov na substituciji pri davkarji na Vranskem. Vsled bolezni nekega uradnika je ta substitucija dalje trajala, kakor je bilo s prvega nameravano, in prišlo je hladno vreme. Ker ni bil F. St. z dovolj toplo obleko oskrbljen, je šel neko nedeljo na svoje mesto po obleko, in glejte zaradi tega je prišel v disciplinarno preiskavo ter je dobil ukor in slučaj (?) je tudi nanese, da je bil prestavljen kot kontrolor v daljni Liezen. Gosp. J. Kuss-u se pa ničesar ne zgodi, — on ima posebne zaščitnike.

V zadnjih letih smo pa tudi opazovali, da »Deutsche Wacht« prinaša članke in dopise z Vranskega, s katerimi se napadajo na ostuden način ugledni možje tega okraja in še celo predstojnik c. k. okrajnega sodišča, kateri žvija splošno zaupanje. To je seveda slučajno, — a poprej je bilo vse mirno.

Kompetentna oblastva opozorujemo na te nedostatke ter zahtevamo, da odpravijo iste prej ko prej. Naši državni poslanci pa imajo v tem slučaju dovolj gradiva, da razjasnijo vladi, kako postopa c. k. finančna deželna direkcija v Gradcu, — ako gre za Nemca.

Radovedni smo, ako bo na ta dopis finančna oblast kaj reagirala, kajti neki slični dopis je ista glede gosp. Kussa že enkrat popolnoma prezrla.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. avgusta.

— **Osebnosti.** Šef generalnega štaba fcm. baron Beck je v nedeljo zapustil Bled, kjer se je mudil več tednov, in se vrnil na Dunaj. — Davčni nadzornik v Logatcu g. dr. Ivan Rupnik, je imenovan višjim finančnim komisarjem.

— **Umrli.** Danes je v Ljubljani umrl umirovljeni deželnovladni svetnik g. dr. Friderik Keesbacher. Pokojnik je že več let bolehal. Dr. Keesbacher se je pred kakimi 35 leti naselil v Ljubljani in je tu v nemški družbi in svoj čas tudi v nemški stranki igral veliko vlogo. — V Mariboru je umrl vpokojeni vadnični učitelj gospod Ivan Miklosich, mlajši brat slavnega slavista, v starosti 77 let. — Umrla je danes popoludne po dolgi mučni bolezni gospa Ana Sos, vdova po pokojnem rodoljubu Miroslavu Sosu, lastnica trgovine Šinkovec na Mestnem trgu, zapustivši petero nedoletnih otrok. Bodi ji blag spomin!

— **Tržaškemu škofu mil. g. Šterku,** ki je, kakor smo poročali, nevarno obolel v Rogaški Slatini, se je po najnovejših poročilih zdravje obrnilo na bolje, in je v toliko okreval, da bode v kratkem mogel zapustiti bolniško posteljo.

— **Zasramovanje Slovencev v cerkvi.** Lepe reči se gode v katoliških cerkvah v Trstu. Da Slovenci moralno ven mečejo, to je že stara stvar, ali zdaj so jih začeli kar zasramovati. Predidno nedeljo je pri Sv. Antonu novem duhovnik — rodom Slovenec — s prižnice razglasil, da pri popoldanski slovenski službi božji se shaja le regiment vojakov in bataljon slovenskih dekel na — ljubimkovanje! Tako govoré duhovniki s prižnice o tistih, ki hodijo v cerkev, ne na ljubkovanje — ker je za to zunaj cerkve več ko preveč prilike — ampak iz pobožnosti. Pa kdo bi se takemu zasramovanju čudil; saj je »Edinost« prišla do tega, da označuje cerkev kot c. k. nemško-latinsko katoliško cerkev.

— **„Slovenec“ in liberalno časopisje.** Kakor nalašč prihajala so zadnje dni poročila o silovitostih in ubojih v dokaz nič manj bedaste, kakor zlobne trditve »Slovenčeve«, da jih imata liberalna sodrga in njeno časopisje na vesti. Gotovo so vsem tem podivjanostim krive šole, od najnižjega razreda pa gori do velikih šol, seveda izvemšči »lemenata«, tega najglobljega vira vse človeške prosvete in omike. Krive so še ostale iznajdbe in naprave, n. pr. železnice, telegraf itd., saj klerikalizem gotovo ni kriv, da so prodrle na dan — in v tistih zlatih časih, ko ni bilo niti šol, niti železnic, niti liberalnega časopisja, je šla farovška pšenica še vse drugače v klasje, nego jej je to danes mogoče. In še potem! Kako idilično življenje, ko je moral biti vsak »škrijc« vesel, če mu niso gredočemu skozi vas letela polena pod noge, kamenje pa za njim. Zdaj pa se menda vrne tista doba katoliške prosvete. Prav jasno nastopa že v onih okrajih Kranjske, kjer vlada pristni katoliški duh — latinski rečemo »spiritus« — pojavljajoč se v najbolj vidni podobi sladkega »jeruša«. Prvo mesto med po žganji okuženimi okraji zavzema radovljiški z neznatno merico 21 litrov alkohola na leto in glavo. In glejte, kako bujno cveté n. pr. v Bohinju katoliški duh, kako krepko je tam razvita katoliška zavest! Na drugo mesto pa pride okolica ljubljanska — čudno, da tudi jedna najbolj katoliških trdnjav! Uprav v teh okrajih je bilo vedno največ nasilstev, pretepov in ubojev; zadnji pojavi pa so nas kar najnatančneje opozorili na to, da še živi pravi katoliški duh. Napadi na gg. Mekinca in Glanzmanna so gotovo samo priporočilo za gostoljubnost naših klerikalnih okrajev. Še lepši je slučaj v Vevčah, uboj pri belem dnevu radi neznatne malenkosti! Na katoliški podlagi »gnade in šnopsa« pijani France Bukovec, pristen krščanski socialist iz vorzuga-kaplana Riharja šole, prišel je na večerno delo v tovarno tako nadelan, da ga od delčni paznik Franc Remec ni mogel pustiti k strojem. Seveda so na tem oddelku delajoči »katoliški« komaj čakali, da bi se kak nedostatek pokazal pri strojih, ki bi imel kot posledico, da bi se neljubega jim socialnega demokrata Remca odslovilo iz službe — kar je pri sedanjih razmerah v tovarni, ki postaja tudi od zgoraj že iskreno »katoliška« — saj pričakovati mogoče bilo. France Bukovec pa je vedel, da se sme človek na katoliški podlagi tudi tedaj »jeruša« napiti, če gre na delo, in je pokazal to svoje prepričanje v tem, da je po Remcu, ko mu je ta že obrnil hrbet in odhajal, udaril s tako silo, da ga je na mestu ubil. — Ta uboj samo radi lastnozadolžene odklonitve pri ponočnem delu ima tako neznaten motiv, da ni misliti, da je bil zadosten zanj. Marveč je sad neprenehane huj-ska nja, očitnega ali pa prikritega, bodisi v besedi ali dejanji proti vsemu, kar se ne uklanja farovski gardi. Slika, kazoča zatrti socialno demokracijo od krščanskega socializma, kakor sta jo pred nekaj dnevi razkazovala na svoji »kšeft-veselici« kaplan Rihar in njegov kompare Štef, obrodila je, kakor je videti, v najkrajšem času zlahten sad. Tekmuje s tem samo še oni pojav katoliške kulture, kakor ga je videl Bizovik na isti dan, samo s to razliko, da je ondotni junak mesto kola rabil vitežki nož! In pri takih razmerah ima še »Slovenec« impertinenco trditi, da so liberalci krivi podivjanosti med ljudstvom, ko uprav taki slučaj z neovržno silo dokazujejo, kje se je rodil cvet, in kako je dozorel sad njegov!

— **Davkoplačevalci Sv. Jakob okraja** se v ljudno vabijo na koristni sestanek dne 7. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilno »Miramar«, da se posvetujemo glede konkurenčne obravnave radi župnišča.

— **Gospodinjska šola c. k. kmet. družbe kranjske v Ljubljani.** Meseca oktobra se otvori četrti tečaj gospodinjske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem, novo zidanem poslopju poleg Marjanišča na Spodnjih Poljanah. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse

one predmete, katere mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjstvem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenka, katera bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 14 gld., ali za ves tečaj 168 gld. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednje obleke s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para črevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri bārvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10—12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priskrbe v zavodu proti plačilu; ako ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj.) Deklice, katere hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1.) dovršiti že 16. leto; le izjemoma v posebnega ozira vrednih slučajih, se mora dovoliti sprejem mlajših učenk; 2.) znati čitati, pisati in računati; 3.) predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4.) predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške; 5.) zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, katerim je treba priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo starišev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrste se sprejmo v gospodinjstvo šolo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; ako pa bo v šoli prostora, sprejemale se bodo tudi prosilke iz drugih dežel.

— **Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofjiloki.** Meseca julija vložilo je 80 strank 31.571 K 58 h, dvignilo je 16 strank 3.824 K, posojil izplačalo se je 9 strankam 16.660 K, prejemi tega meseca 37.597 K 52 h, izdatki 39.846 K 25 h, saldo blagajnice dne 30. junija 1901 8.074 K 76 h, denarni promet 85.518 K 53 h, stanje hranilniš vlog 194.896 K 90 h, stanje posojil 134.003 K 63 h, saldo blagajnice 31. julija 1901. l. 5.826 K 03 h, število zadrušnikov 97.

— **Požar v Goleku** pri Vinici, ki je po nepredvidnosti z žveplenkami igrajočih se otrok nastal dne 30. m. m., je povzročil škode 2400 K, katera škoda pa je pokrita z zavarovalnino.

— **Pevsko in tamburaško društvo „Zvon“ v Trbovljah** priredi v nedeljo 11. t. m. izlet v Zagorje ob Savi. Odhod iz Trbovlj ob 3. uri popoldan. Društvo bode igralo v gostilni gospe Medvedove, kamor odbor k obilni udeležbi vabi.

— **Ponesrečil** je v Zagorju ob Savi delavec Anton Zupan; prišel je pod premogarski voz in bil tako poškodovan, da mu ni pomoči.

— **Glas iz občinstva.** Lichtenurnov zavod ima ob Kuhnovi cesti nekaj sveta, kakor ga imajo tudi neki drugi redovi. V tem pa, ko se ti drugi zavodi zavedajo, da so dolžni imeti neke obzire, je vodstvo Lichtenurnovega zavoda tako brezobzirno, da poliva ponoči svoj svet z gnojniko, vsled česar je kar po več dni vsa okolica zasmrajena tako, da ni možno eksistirati. Kaj se taki skrajni brezobzirnosti ne da v okom priti?

— **C. kr. deželno orožniško zapovedništvo** nam piše: V smislu § 19. tiskovnega zakona prosim pozivljajoč se na dotično notico v Vašem listu od 30. m. m., da sprejmete sledeči, popravek: »Ni res, da so omenjeno barako v gozdu na Rožniku napravili postopači, res pa je, da so jo postavili delavci lesnega trgovca, ki tam že tri tedne les sekajo. Dognano je tudi, da je v omenjeni notici navedena petelina neki teh delavcev si pridobil na pošten način. — Nadalje ni res, da sta bili zvečer 29. m. m. dve gospodični od nekega pijanega postopača v gozdu napadeni, res pa je, da se je to nadlegovanje dogodilo ravno za Švicarijo, v rajonu, kateri pa ne spada več v nadzorništvo orožništva. —

V Ljubljani 2. avgusta 1901. — Riedlinger Obrstl.

* **Darovi vladarjev.** »Cri de Paris« našteva v zadnji številki razne dragocenosti, s katerimi vladarji časoma obdarujejo priljubljene jim osebe. Francoski prezident daje, in to je že od več let v navadi in tradicionalno, sevreško vazo. Izmed drugih ostajajo zvesti tradiciji car, cesar Franc Jožef, kraljica Kristina in sultan. Njihovi darovi so navadno dragotine v podobi tabačnic z biseri in dragulji, zlatih ur, prstanov, prsnih igel in dr. Bolgarski knez daje navadno srebrno mizno pripravo. Prino-regent bavarski daje vsakemu, naj že kadi ali ne, lepo izrezljano pipo iz alpskega lesa, kar je zelo po ceni. Rumunska kraljica daje knjige s posvetilom, nemški Viljem svojo fotografijo s podpisom, holandska Viljmina ne da ničesar pa tudi ničesar ne vzame. Končno srbski Aleksander daje cele graščine, nad katerimi pa ima vendar le malo veselja, kdor jih je dobil, ker navadno stanajo takega več, kakor so vredne.

* **Bosna.** V Bosno se je naselilo v minolem letu blizu 8000 oseb iz vseh drugih avstrijskih dežel. Večina naseljenec je seveda Poljakov in Rusinov iz Galicije. Razen teh nastanilo se je ondi 294 čeških rodbin in nemških, ki so se izselile z Ruskega zavoljo verskega preganjanja.

* **Urednika so sežgali in efigie.** Urednik lista »Larom. Sentinel«, ki se peča z ženskim vprašanjem, napisal je pred nedavnim sestavek, v katerem je pravnost deklet po tovarnah prerešetal jako natanko. Ko se je pa »razžaljena nedolžnost« vračala zvečer iz trentonskih tovarn, napačila je staro vrečo s slamo, jo nataknila na žrd ter nesla skozi mesto. Na vreči je bilo napisano ime urednikovo in lista. Za mestom so napravile delavke grmado, na njo so dele urednika in ono številko lista ter zažgale slovesno z velikanskim hrupom in zmerjanjem.

* **Spomin na Kneippa.** Znano je, da Kneipp v svojih pogovorih ni bil poseben izbiren v besedah. Nekemu škofu (nekateri pravijo, da je bil ta Slovenec, ter da si je pri Kneippu zdravil svoje bolne živce) je predpisal mrzlo kopel ter ga sam spremljal v kopališče. »Milost« se je sicer pripravila za kopel, toda mrzle vode se je bala kakor hudič križa, in ko se je dalje časa obotavljala stopiti v vodo, jo je Kneipp precej brezobzirno sunil v vodo. Njegova Milost, navajena le poklonov kanonikov in vsakovrstnih župnikov, je opozorila nevoljno Kneippa: »Ali, g. župnik, ne pozabite, da sem jaz škof«. — »A, kaj to mi mar, škof sem — škof tam, tukaj v Wörishofenu veljam jaz več, kakor Vi. Sicer pa sploh ne vem, ali ste škof, ali se samo škof pišete.

* **Nehoté v balonu čez morje.** V Courtrai v Belgiji vzplavala sta pretekli četrtek v balonu dva zrakoplovca. Namenjena sta bila čez mejo v Nemčijo. Komaj pa sta bila 1000 m visoko, obrnil se je veter ter je gnal balon v Ostende. Prej ko sta mogla iznenadena zrakoplovca vse pripraviti, da se spustita k tlom, nastala je tema in začelo je deževati, da niti zemlje nista pod seboj videla. Čutila sta le, da žene močen veter balon neizmerno naglo naprej. Slednjič nastane burja, bliski švigajo semtertje in pri siju bliskov sta zaznala, da sta — nad morjem. Balon pa, ker je bil moker, začel je padati, in le s tem, da sta iz balona vse izmetala, mogla sta nesrečneža držati balon nad vodo. Po strašni noči, ko se je začelo daniti, vzplaval je balon zopet malo na kviško, in ko je nastal dan, spoznala sta zrakoplovca pod seboj Dower na Angleškem. Na njivi nedaleč Brovleya je bil balon s pomočjo nekaterih kmetov zadržan, in utrujena, po tolikem strahu obnemogla zrakoplovca sta bila odpeljana v Dower.

* **Žalostne razmere angleških gledaliških igralcev.** V Londonu zastupili sta se te dni sestrī Ida in Edita Jeolandovi, gledališni igralki, zaradi revščine. V domovini Shakespearovi imajo malokdaj gledališki igralci pristno veseloligro; pred malo dnevi je pri skušnji neki igralec omedlel — od lakote. Tudi obe nesrečni sestrī sta v pismu, v katerem se poslavljata od matere, naznanjali, da sta se že utrudili v boju za eksistenco,

ter da hočeta končati to brezupno življenje, katero za nju je bilo zmajr le žaloigra...

* **Pismo angleških vojakov do kralja.** Znano je, da so angleški vojaki odposlali pismo naravnost do kralja, ker jim še dozdaj ni bila izplačana vojaška mezda. Pismo se glasi: »Nj. V. kralju Edvardu, Marlborough House, Pall Mall. Mi podpisani podčastniki in moštvo vojske Vašega Veličanstva želimo naznaniti V. V., da smo jako neredno in nezadostno dobivali svojo plačo. Sprejeli smo povelje, naj se pokažemo pred V. V., da dobimo kolajne. Zagotavljamo V. V., da smo prešinjani z neomahljivo zvestobo do V. V. in do domovine, s ponosom trdimo, da smo pripravljeni zopet iti v boj, če bo treba, toda odločno se branimo prikazati se v paradi pred V. V., da dobimo 5 šilingov srebra v podobi kolajne. Mi nočemo, da bi bili odpravljeni s slasčicami in dobrim vinom pri slavnostni pojedini, dočim naše žene in naši otroci pogrešajo onega denarja, katerega smo si krvavo zaslužili na bojišču za čast krone in države. S težkim srcem storili smo ta korak, toda bili smo k njemu prisiljeni, da ohranimo sebe in svoje rodbine. Vemo prav dobro, da nas za to čaka vojaška sodba, toda krivično ravnanje vojaškega ministrstva do nas primoralo nas je do tega.« Sledje podpisi podčastnikov in vojakov. Zares, nič ne more markantneje opisati revščine angleških vojakov, kakor omenjeni dopis.

* **Strela je ubila 5 oseb** v Ribarem v Hercegovini dne 22. julija v hiši kmeta Buhe. Ubite so bile žena in 4 hčere. Kmet in sin sta le obžgana.

* **Moderni topi.** Leta 1892 izdelal je Krupp v Essenu top, katerega izstreljeni naboj je dosegel na kviško 6230 m višine, v daljavo pa 20.2 km. Od tistega časa pa je Krupp že dolgo premagan in nadkriljen. V New-Yorku imajo sedaj obrežne topove, kateri nesejo 35 km daleč.

* **Največja ura.** Na mestni hiši v Filadelfiji v Ameriki je največja ura na svetu. Kazalnik, v premerju 76 m., je električno razsvetljen. Bronast minutni kazalec je vtaknen na 61 cm debelo vreteno, je 370 m dolg in tehtal 226 kg.

* **Kultura v Afriki napreduje.** Neki list, ki se zanima za omiko Kafrov, prinaša nekatere izglede njihove kulture. Zdaj imajo celo svoj list, imenujejo ga »Isigidimi«, in izhaja v Porth-Elizabethu. Urednik tega lista postavlja uvodne članke šele na konec lista, ker jih po njegovem mnenju itak nihče ne čita. Zato je prva stran prenapolnjena z različnimi inserati, ki pa so navadno zelo originalni. Tako n. pr. le inserat: »Oženiti se želi«. Mlad Kafr naznanja vsem dekletom, da želi nositi zakonski jarem. Od svoje izvoljenke zahteva, da mora biti najmanj 15 pestij visoka, mora znati kukinjsko umetnost, ker se je inserent že naveličal tolčenih koruznih storžev in presnega kruha. Star je kakih 25—35 let, za gotovo ne ve, toda to nima pomena, ker je lep in ima močne brke; v ušesih nosi zlate uhane, ima 135 funtov šterlingov denarja in novo obleko. Majhne žene sploh nimajo nade, da bi se na nje oziral.

Telefonska in brzojavna poročila.

Gradec 6. avgusta. Zaupniki nemškonacionalne stranke so sklenili, kandidirati v državni zbor na mesto dra. Reicherja v skupini Judenburg lekarnarja Karola Gasteigerja.

Dunaj 6. avgusta. Državni svet v Genovi je odbil prošnjo avstrijske vlade, naj dovoli napraviti spominsko pločo na mestu, kjer je Luccheni umoril cesarico Elizabeto. Državni svet je prošnjo odbil, ker je v strahu, da bi ploče ne mogel varovati pred anarhisti.

Dunaj 6. avgusta. Danes je bil otvorjen zadnji del mestne železnice.

Budimpešta 6. avgusta. Mestni občini Szegedin je došla ponudba, da dobi pod gotovimi pogoji lahko 40 milijonov frankov posojila iz zaklada francoskih kongregacij.

Berolin 7. avgusta. Mati cesarja Viljema in vdova cesarja Friderika, najstarejša hči pokojne angleške kraljice Viktorije, je sinoči ob 1/7 zvečer

v Kronbergu umrla. Stara je bila 61 let.

Berolin 6. avgusta. Nemčija je okupirala otoka Tobi in Helen Riff, ki spadata h Karolinam.

Bruselj 6. avgusta. Zastopstvo transvalske vlade je pod predsedstvom prezidenta Krügerja sklenilo protestovati v Londonu, da porabljaajo Angleži v boju zoper Bure tudi Kafre. Ako bi ta protest ne imel uspeha, se zaukažejo najkrutejše represalije.

London 6. avgusta. Lord Kitchener brzojavlja, da mej Buri nastalo gibanje za mir zadobiva vedno več privržencev, in da se je oranjsko prebivalstvo že povsem sprijaznilo z angleškim gospodstvom.

London 6. avgusta. Kralj in kraljica prideta jutri v London, v Nemčijo k pogrebu umrle cesarice-vdove pa pojdetta šele v sredo.

Narodno gospodarstvo.

Čebelarstvo v deželnem zboru kranjskem.

Že pred objavo grofa Barbota v IX. seji deželnega zbora vedeli smo mi čebelarji, da je čebelarstvo na grmski šoli povsem zanemarjeno in da nosijo tam mošnje čebele res mesto medu smolo. Mesto, da bi pa dež. zbor malo pozornosti obrnil na to zanemarjeno panogo kmetijstva, pokazal je v omenjeni seji, da ga ni moža v dež. zboru, ki bi imel o važnosti čebelarstva v naši deželi le malo pojma.

»Kaj pa nese dandanes čebeloreja? Če je imel grof Barbo kdaj čebele, opustil jih je že davno. Jaz imam sam čebele, ne nesejo mi nič, povzročajo mi pa stroške. Sicer pa ga ni čebelarja, kateremu bi čebele časih ne pomrle.«

To so besede g. dr. Tavčarja v dež. zboru, na katere hočemo v interesu domačega čebelarstva odgovorjati.

Da je racionelno čebelarstvo edino pri katerem se ustanovna glavica do 100% obrestuje, o tem se lahko pouči vsakdo, kdor hoče malo pogledati v književnost naprednega čebelarstva, kamor povsem skušeni praktiki s številkami svoje uspehe navajajo.

Mi trdimo iz lastne skušnje, da pridobi teoretično in praktično dobro podkovan čebelar, ki seveda pozna temeljito vse pripomočke naprednega čebelarstva, prav lep leten dohodek iz samega čebelarstva.

Lansko leto izdal je Emil Preuss, tajni računski revisor v Potsdamu, knjigo, v kateri opisuje svojo posebno metodo čebelarenja in v kateri nam služi z natančnimi podatki svojih uspehov.

Ta čebelar opravljal je povprečno na leto do 35 panjev, izven svojih običajnih celodnevni uradnih ur. Od teh panjev pridelal je povprečno od vsacega v najslabšem letu 26 funtov, v najboljšem 47 funtov medu. Od leta 1890—1898, toraj v 9. letih, pridelal je na leto povprečno od panja 37 funtov, to je 2072 kg. V Nemčiji proda se funt tacega finega medu po 1 marko. Vsak panj prinesel mu je tedaj povprečno na leto 37 mark to je 4440 kron. V Avstriji je med ceneji; prodaja se kg. po 140 K. Vsak panj prinesel bi tedaj dobička 29 kron. Vseh 35 panjev 1015 kron na leto. (Konec prih.)

Zahvala.

Povodom poroke svoje hčerke Anice podaril je blagorodni gospod Fran Kollmann, trgovec v Ljubljani, znesek 100 K v prid tukajšnjim ubogim. Za ta blagi dar izreka mu najiskrenejšo zahvalo

županstvo Begunje (Gorenjsko)
dné 3. avgusta 1901.

Jane, župan.

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo —
za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.
Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (27—31)
deželni lekarni »pri Mariji Pomagaj«
M. Leustek-a v Ljubljani.

Se dobiva povsod!

Kalodont

neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Meteorologično poročilo.

August	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Temperat- ura v °C	Vetrovi	Nebo	Vlaga
5	9. zvečer	733.1	20.9 al. jz.ahod del. oblak.			100
6	7. zjutraj	733.3	15.6 al. jz.ahod pol. oblak.			100
	2. popol.	732.0	20.9 al. sv.ahod, oblačno			100

Srednja včerašnja temperatura 20.7°, nor-
male; 19.5°.

Dunajska borza

Skupni državni dolg v notah	99—
Skupni državni dolg v srebru	98.95
Avstrijska zlata renta	118.65
Avstrijska krona renta 4%	95.85
Ogrska zlata renta 4%	118.65
Ogrska krona renta 4%	93.50
Avstro-ogrski bančni delnice	1665—
Kreditne delnice	639—
London vista	239.60
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.23 1/2
20 mark	23.46
20 frankov	19.03
Italijanski bankovci	91.15
C. kr. cekini	11.32

Prodajalnica

s skladiščem, kletjo itd. odda se
v najem od 1. februarja 1902.

Pojasnili se dob v Bohoričevih uli-
cah št. 12 (Vodmat). (1653—2)

Abiturijent

želi za časa počitnic stopiti v službo v
kako pisarno ali pa sprejeti kakšnega gim-
nazijca v pouk.

Ponudbe pod imenom: „Začasne
službe“ poste restante. (1628—2)

Gostilna

na Tržaški cesti št. 4, katera ima svojo
koncesijo, se takoj odda. Kdor jo želi
prevzeti, naj se oglasi pri lastniku, Blei-
weisova cesta št. 1, na vrtu Alojzija
Korsika. (1666—2)

Prijatelji citer

ki se želé z malimi stroški kot samouki gotovo
in temeljito naučiti igrati na citre, se uljudno po-
zivljajo, da blagovolijo svojo čast. addresso nazna-
niti po poštini dopisnici podpisane, ki jim brez-
plačno in franko določijo obsežen pregled najbolj-
ših učnih pripomočkov za citre. Naslov:

Josip Sorg (1657)
Dunaj, III., Köblgasse Nr. 17.

Tanglefoot

amer. priprava za popolno uničenje muh
se dobiva v prodajalni trdke (12-139)

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte.

Št. 27389.

Razglas.

Vsled sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dne 2. avgusta 1901 razpisuje
mestni magistrat

javno pismeno ponudbinsko razpravo
za zgradbo novega betonskega kanala od mestne
jubilejske ubožnice do Zaloške ceste
na dan 19. avgusta l. 1901. ob 10. uri dopoldne.

Načrti, proračuni in pogoji razgrnjeni so pri mestnem magistratu in v pisarni
mestnega stavbenega urada v navadnih uradnih urah vsakemu na vpogled, kjer je
tudi do določene časa vložiti zapečaten s 5 % vadijem opremljene ponudbe, v
katerih je navesti enotne kakor tudi proračunjene skupne svote.

Izrecno se povdarja, da se na ponudbe, katere ne bodo povsem razpisnim po-
gojem vstrezale ali na take, katere se bodo le pogojno glasile, ali bodo prekasno
vložene, ne bodo oziralo.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 4. avgusta 1901.

Malo stanovanje.

Na Turjaškem trgu št. 8 odda se s
1. novembrom tega leta stanovanje z
dvema sobama, kuhinjo in pritliklinami.

Več pove upravništvo »Slovenskega
Naroda«. (1656—2)

Prevzame se s 1. novembrom t. l.

gostilna v mestu

v najem. (1671—1)

Kdo? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Mlad

trgovski pomočnik

se vsprejme pri trdki

J. C. Fraunseiss

trgovina s špecerijo in delikatesami
Ljubljana, Glavni trg. (1660)

Uradnika

veščega slovenskega in nemškega jezika
v govoru in pisavi, zmožnega samostojno
voditi trgovske knjige in korespondenco,
vsprejme takoj v službo (1673—1)

Josip Lenarčič na Vrhniki.

!Veliko denarja!

do 1000 kron na mesec

lahko pošteno zaslužijo osebe vsakega
stanu — (tudi kot postranski zaslužek).

Več se izve pod „Recl 118“ po
anonimni pisarni E. Kristoflik,
Innsbruck. Poštno predalo 36. (847-31)

Lep velik hlev

na Rimski cesti št. 5

za spravlanje kónj od voznikov se odda
s 1. novembrom v najem. Pripraven je za
kakega voznika ali pa tudi za mesarja.

Pojasnili daje **Andrej Zalar**, go-
stilničar istotam. (1669—2)

Spretno, solidno

potovalne uradnike

(akvizitirje)

za vse zavarovalne stroke vsprejme proti
visoki proviziji, sčasoma tudi s stalno
plačo tukajšnji glavni zastop stare, na Kranj-
skem že dolgo poslujoče tuzemske zavarovalnice.
Lastnoročno pisane ponudbe naj se poš-
ljajo pod: „akvizitir 25“ upravništvu „Slov.
Naroda“. (1026—25)

Zastopnika ali potovalca,

kateri obiskuje trgovine s jedilnim blagom
proti primerni proviziji išče velika slovenska
trgovina. Ponudbe pod št. „1000“ poste-
restante, Gorica. (1650—2)

Namizno orodje iz kina-srebra

se posojuje. 1639-2

Ana Ehrfeld

na sv. Petra cesti št. 18 v Ljubljani.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane jz. kol. Proga čez
Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo,
Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-
Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. —
Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez
Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Mari-
jine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago,
Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m
dopoludne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15.
junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Fran-
zensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solno-
grad, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc,
Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr,
Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove
vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Am-
stetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m
popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni
vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Mona-
kovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.**
Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-
Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne
istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Ko-
čevje. — **Príhod v Ljubljano jz. kol. Proga**
iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z
Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Fran-
zensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseea, Ljubna,
Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak
iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak
z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov,
Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Ino-
mosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Ce-
lovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m po-
poldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala,
Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste,
Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38
m zvečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m
zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage,
Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka,
Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in**
Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj,
iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popo-
ludne iz Straže Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob
8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljuba-**
ljane drz. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7.
uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6.
uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih — **Príhod v Ljuba-**
ljano drz. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6.
uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob
6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. (1393)

Št. 8750.

Razpis.

(1665—1)

Na **kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu** z dvoletnim
poučevanjem in slovenskim učnim jezikom so izpraznjene

štiri deželne ustanove

za prihodnjo šolsko leto 1901/1902, katero se prične **dné 4. novembra 1901.**

Pravico do teh ustanov imajo **sinovi kranjskih** kmetovalcev in vinogradni-
kov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja in so z dobrim uspehom dovršili ljudsko
šolo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na
svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo **brezplačno** hrano, stanovanje in pouk v šoli;
obleko pa si morajo sami preskrbovati.

V šolo se sprejemajo tudi:

1. **plačujoči** učenci, kateri plačujejo po 60 h na dan za hrano in stanovanje in
pa 40 K šolnine na leto, in

2. **eksternisti**, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 1 K,
se imajo

do dné 16. septembra 1901

izročiti vodstvu kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Prošnjam je priložiti rojstni list, spričevalo dovršene ljudske
ali srednje šole, zdravniško potrjilo o čvrstem telesu in trdnem
zdravju in župnijsko spričevalo o lepem vedenju.

Vsak učenec se mora podvreči vzprejemnemu izpitu, ki se razteza na slovenski
jezik in priprosto računstvo, in od uspeha tega izpita je odvisno, ali se dotičnik v
šolo sploh sprejme.

Prošnjam za sprejem proti plačilu je priložiti reverz ali obvezno pismo starišev,
oziroma varuha, zaradi vzdrževanja učenca.

Pristavlja se, da imajo učenci, ki dovrše to šolo, le **dve leti vojaške pre-**
zentne službe.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dné 28. julija 1901.

Na trgovinskem učnem in vzgojilnem zavodu

Ustanovljeno **v Ljubljani** leta 1834.

se prične pouk dné 1. oktobra 1901.

Pojasnili in programe pošilja

(1674—1)

Artur Mahr

lastnik zavoda in vodja.